

VU Research Portal

Future Past & Past Future

Saramifar, Y.

2020

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Saramifar, Y. (2020). *Future Past & Past Future: knowability & memory assemblage in postwar Iran*. [PhD-Thesis - Research and graduation internal, Vrije Universiteit Amsterdam].

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Toekomstig Verleden & Verleden Toekomst

Geheugenassemblage en kenbaarheid in het naoorlogse Iran

Toekomstig Verleden en Verleden Toekomst reist in het doolhof van de herinneringen aan de oorlog tussen Iran en Irak (1980-1988) en volgt herdenkingen, circulatie en ontvangst van oorlogsverhalen onder de Iraanse revolutionaire jeugd. Met het doel om de geheugenassemblage in Iran weer te geven en het mainstream Euro-Amerikaanse perspectief in geheugenstudies en antropologie van herinneren geografisch te verschuiven. Daarom vraag ik hoe geheugen geheugen wordt en of iets geheugen genoemd wordt via de politiek van het geheugen in het naoorlogse Iran. De politiek van het geheugen is het pad dat kan onthullen hoe geheugen en geheugenregimes door de staat worden georkestreerd. Ik beweer dat de Iraanse staat geheugen gebruikt als een instrument om de geschiedenis te ontkennen en daarom, in het verlengde daarvan, laat ik zien hoe Iraniërs, als natie, geschiedenis niet nodig hebben als een reeks vaste vertellingen, maar als een samensmelting van betwiste dialogen.

Ik illustreer hoe geheugen geheugen wordt in drie hoofdstukken: martelaarschap, geheugen en hoofdvertelling. Door deze drie concepten empirisch naast elkaar te zetten, wordt duidelijk dat geheugen –wat dat ook moge zijn– geen verhaal of een compilatie van vertellingen wordt maar eerder dat geheugen een tijdelijke ontvankelijkheid wordt. Deze tijdelijke ontvankelijkheid is niet een andere laag van de sociaal-culturele, etnische, nationale, gemeenschappelijke, religieuze identiteit en maakt zelfs geen deel uit van sociaal-cultureel bewustzijn en lichamelijke percepties die identiteiten vormen. De temporele ontvankelijkheid van mnemonische individuen is niet complementair aan het sociaal-culturele bewustzijn en lichamelijke percepties, maar is de *voorwaarde* voor hun verschijning. Deze toestand is de herinnering waarover ik spreek. Kortom, geheugen als een gebeurtenis is de staat van de verschijning van sociaal-cultureel bewustzijn en belichaming van politiek in een post-conflictsamenleving zoals Iran.

Ik volg het denkproces van Iraanse revolutionaire jeugd en degenen die zich inzetten voor het religieus-politieke waardensysteem van de Iraanse Islamitische Republiek en de productie van geheugen. Vervolgens positioneer ik de geproduceerde herinneringen naast de ingebedde religieuze historische betekenissen van de Shi'i- hoofdvertelling, de slag om Karbala. Deze positionering heeft twee doelen: ten eerste laat het zien hoe betekenissen zijn ingebed in de hoofdvertelling om geheugen te voeden en ten tweede toont het de mate van variatie tussen de betekenissen en het geheugen. Deze mate van variatie is een belangrijke factor bij het samenstellen van herinneringen, omdat het me helpt te benadrukken hoe herinneren en het geheugen ahistorisch zijn en Iraniërs in mijn verhalen vormen betekenissen ter plekke in plaats van te verwijzen naar de geschiedenis. Ik benadruk de a-historiciteit om te laten zien hoe de omgang met geheugen niet noodzakelijk afhangt van een aantal grotere ideologische motivaties die geworteld zijn in verschillende vormen van geschiedenis. De omgang met- en het opgaan in geheugen zijn specifieke manieren van expressie van revolutionaire passie van sommige Iraniërs; geheugen en herinneren zijn hun praktijken van wereld-maken ongeacht de geschiedenis van die herinneringen. Het is geheugen dat functioneert als een vorm zonder inhoud, als een genre zonder substantie, als een lege aanduiding.